

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: **Škola- informační centrum s environmentálním zaměřením**
Číslo projektu: CZ.1.07/1.1.06/03.0019, ZŠ a MŠ Přerov nad Labem 112, 289 16

Název pracovního listu: Famfrnoch

Téma: Využití odpadového materiálu (plechovka od kojeneckého mléka) pro tvorbu jednoduché pomůcky pro hudební výchovu

Cíle činnosti: Cílem činnosti je vytvořit pomůcku pro využití v hudební výchově pro doprovod písní.

Pomůcky, použitá literatura:

Pomůcky: plechovka od kojeneckého mléka, rezné nitě, vteřinové lepidlo, kalafuna, malý nožič, akrylové barvy dle vlastního uvážení

Odkaz na webové stránky s ukázkou:

<http://www.youtube.com/watch?v=iYyutT9vcaM>

Odkaz na encyklopedii:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Famfrnoch>

Organizace hodiny, formy a metody práce: forma výuky je frontální a později individuální, metody výuky: hra, experiment, samostatná práce, práce v dílnách.

Metodický postup při výuce:

1. Motivace: Hádanka: dětem jsem ukázala vzorový nástroj a dala jim hádat, co to je a jak se na něj hraje. Potom jsem jim ještě pustila ukázkou a vybídla je, aby si zapamatovaly člověka, který na něj hraje.

Popis famfrnochu (wikipedia, viz odkaz výše):

Famfrnoch, také fanfrnoch, bukač nebo bukál, je český lidový rytmický hudební nástroj, původem z Chodska.

Je to hliněná (džbán) nebo plechová nádoba, která je potažena napnutou měchýřovou blanou(kůží) a uprostřed je provlečen svazek žíní(zpravidla dva žiňové provázky). Na nástroj se hraje taháním za žiň navlhčenými prsty, které třením vydávají specifický tón. Nástroj drží hráč zpravidla mezi kolena a hraje střídavě levou a pravou rukou.

Famfrnoch se používal jako doprovod k jiným nástrojům, ale především s ním koledovali chlapci na Nový rok jako doprovod ke zpěvu lidové písničky, např. Fanfr, fanfr, fanfrnoch (lidová koleda z Chodska).

Text písně:

*Fanfr, fanfr, fanfrnoch, nastává nám nový rok,
nový rok nám nastává, koledy se dostává.*

Hou, hou, halelůjá.

Kukukukuku, otevřete ruku, koledy nám dejte,

Nic se nám nesmějte,

Hou, hou, halelůja

Mlynář mele mouku v tom bílém klobouku

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

*mlynářka zas krupici v té ušaté čepici,
hou, hou, halelůjá.*

*Ty mlynářuc slepice zvrťaly nám pšenice,
pšenice nám zvrťaly, do popela sedály,
hou, hou, halelůjá.*

*Běží zajíc k javoru, nese pytel zázvoru,
kočka doma leží, zdvíhá vocas, běží,
hou, hou, halelůjá.*

*Sedí babka za kamny, vylizuje gutany,
Kocour na ní vrčí, že jí dolu strčí,
Kohout na ní kokrhá, že jí kožich roztrhá,
Slípka na ní kdáče, ať si dá koláče,
Hou, hou, halulůja*

*Fanfr, fanfr, fanfrnoch, nastává nám nový rok,
nový rok nám nastává, koledy se dostává.
Hou, hou, halelůjá.*

*Nový rok vám vinšujem, štěstí, zdraví darujem,
Bychom se za rok sešli a vás ve zdraví naši,
Hou, hou, halelůja*

2. Pracovní postup, hlavní činnosti v hodině

Úkol č.1: Děti si vyrobí famfrnoch. Děti pracují ve dvojici, nejprve si udělají nožkem malou díрку do víčka od plechovky od kojeneckého mléka. (podle stáří dětí pomůže učitel). Dále si nastříhají cca 30 cm dlouhé režné nitě cca 20-30 ks. Ty provléknou do víčka a upevní. Doporučuji udělat na nitích uzel se špejlí uvnitř. Když se nitě nalepily, tak se při hraní utrhly.

Víčko s nitěmi se přilepí na plechovku tak, aby uzel směřoval dovnitř a dlouhé nitě ven. Doporučuji vteřinové lepidlo, které bude používat pouze učitel. Režné nitě pak děti přetrou kalafunou a navlhčenými rukama za ně tahají, famfrnoch vyluzuje charakteristický zvuk.

Plechovku lze samozřejmě ozdobit dle uvážení-samolepky, akrylové barvy, samolepky apod. .

Úkol č.2: S dětmi jsme nacvičíme písničku dle ukázky z tv. Písničku můžeme předvést na vánoční besídce pro rodiče.

3. Způsob využití výstupů z aktivit v hodině, možné varianty

Hudební nástroj je přímo určen pro využití v hodině hudební výchovy. S dětmi můžeme nacvičit doprovod jakékoliv známé písně, nebo písně, kterou se učíme. S využitím výše zmíněného videa je dobré zařadit písničku na nový rok.

Doporučení pro určitý ročník- věkovou kategorii, návaznost na učivo v ročníku: první stupeň.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Odhad časové náročnosti činností a doporučení z osobní zkušenosti: 1 vyučovací hodina

Zhotovení pomůcky bylo jednoduché, děti pracovaly samostatně pod vedením učitele. Vzhledem k nutnosti použít nože, je dobré pracovat v dílnách. Také doporučuji, aby víčka vteřinovým lepidlem lepil učitel. Když už dojde ke slepení prstů, povolí ve vlažné vodě.

Zpracovatelka: Mgr. Eva Žemberová

